

Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва

2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Академія WSB
Опольський університет
Національний аграрний університет Вірменії
Азербайджанський державний аграрний університет
Азербайджанський університет кооперації

Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва

*Матеріали
I Міжнародної науково-практичної конференції
22 червня 2020 року*

Полтава
2020

Редакційна колегія:

Аранчій В. І. – ректор Полтавської державної аграрної академії, кандидат економічних наук, професор.

Горб О. О. – проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, Полтавської державної аграрної академії, кандидат сільськогосподарських наук, доцент.

Калініченко А. В. – професор Інституту технічних наук Опольського університету, доктор сільськогосподарських наук, професор Полтавської державної аграрної академії.

Писаренко П. В. – перший проректор Полтавської державної аграрної академії, доктор сільськогосподарських наук, професор.

Рафал Ребілас – проректор з міжнародних відносин Академії WSB, доктор економічних наук, професор.

Чайка Т. О. – начальник редакційно-видавничого відділу Полтавської державної аграрної академії, кандидат економічних наук.

Яснолоб І. О. – доцент кафедри підприємництва і права, начальник науково-дослідного сектору Полтавської державної аграрної академії, кандидат економічних наук, доцент.

Перспективи еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва : матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава 22 червня 2020). Полтава : РВВ ПДАА, 2020. 204 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції за результатами досліджень щодо перспектив еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва в сучасних умовах господарювання.

Збірник тез є частиною науково-дослідної теми Полтавської державної аграрної академії «Формування стратегії еко-інноваційного розвитку виробництва органічної продукції як складової економічної та продовольчої безпеки України» (номер державної реєстрації 0119U103942 від 13.12.2019 р.).

Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційно-правової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика еко-інноваційного розвитку сільськогосподарського виробництва.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори. Матеріали видані в авторській редакції.

ЗМІСТ

1. ОСОБЛИВОСТІ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ЕКОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У ВИРОБНИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Андрушко М. О., Лихочвор В. В., Андрушко О. М.

Вирощування сортів гороху посівного (*pisum sativum*) – шлях до екологічних інновацій..... 10

Вишневська О. В., Маркіна О. В.

Зелений корм в пізньоосінній період 13

Галенко О. О., Баран Д. І.

Екстракт ягід годжі – інновація у виробництві м'ясопродуктів 16

Галенко О. О., Безпалько В. А.

М'ясопродукти типу «Халяль» з сурімі-подібним матеріалом з м'яса індиків у складі..... 18

Галенко О. О., Шулер С. М.

Сурімі-подібний матеріал з м'яса індиків - інновація у виробництві м'ясопродуктів..... 21

Грабовський М. Б., Козак Л. А., Городецький О. С.

Вихід біогазу та продуктивність кукурудзи від залежно від гібридного складу та гідротермічних умов вегетації..... 23

Дековець В. О., Онопрієнко О. В., Кулик М. І.

Особливості та характеристика екологічних інновацій у виробництві сільськогосподарської продукції..... 26

Лімонт А. С.

Екологічно адаптована структура агроландшафту Полісся і машиновикористання в льоносіючих підприємствах 29

Павлова І. В.

Екологічно безпечні кормові добавки гумінової природи у годуванні сільськогосподарських тварин під час теплового стресу 32

<i>Радіонова Л. О., Радіонова О. М.</i> Сіті-фермерство як реалізація філософії екосистем.....	36
<i>Самойлик Ю. В.</i> «Зелений тариф» в Україні: еколого-економічні стратегії, стимули та ризики	39
<i>Сидоренко Є. В.</i> Екологічні інновації у сільському господарстві.....	41
<i>Сиротюк Г. В.</i> Особливості впровадження еко-інновацій в аграрний сектор економіки.....	44
<i>Юшин С. О.</i> Фактор ефективного партнерства суб`єктів діяльності в інноваційній екологізації аграрного виробництва	47

2. СУЧАСНИЙ СТАН ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКО-ІННОВАЦІЙ У ВИРОБНИЦТВО СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

<i>Бараболя О. В., Татарко Ю. В.</i> Сортозаміна пшениці озимої в умовах зміни клімату.....	51
<i>Богословська А. І.</i> Фізіологічне обґрунтування застосування незамінних амінокислот для новонароджених поросят.....	54
<i>Бойко С. І., Горб О. О., Тараненко А. О.</i> Зміцнення конкурентоспроможності національної економіки шляхом диверсифікації джерел енергозабезпечення сільських територій	56
<i>Василишина О. В.</i> Перспективи використання харчових плівок і покриттів у технології зберігання плодово-ягідної продукції.....	59

<i>Горбатюк Л. М.</i> Рівень родючості ґрунтів як один з факторів інвестиційної привабливості сільськогосподарського підприємства	62
<i>Горобець М. В.</i> Бішофіт як еко-інновація у вирощуванні ячменю ярого	64
<i>Дегтярьов В. В., Чередніченко І. В.</i> Колоїдно-хімічні показники чорнозему типового за умов органічної системи землеробства Лівобережного Лісостепу України	67
<i>Жемела Г. П., Баган А. В., Бараболя О. В., Шакалій С. М., Чайка Т. О.</i> Використанням хмелевих заквасок і спіруліни при випіканні пшеничного хліба	70
<i>Калашник О. В., Кириченко О. В.</i> Геотекстиль як сучасний еко-іноваційний матеріал	73
<i>Козаченко Ю. А., Шведенко П. Ю.</i> Шляхи впровадження екологічних інновацій у вітчизняному ритейлі...	76
<i>Кулик Є. І., Шакалій С. М.</i> Реакція ріпаку на використання регуляторів росту та комплексні добрива	79
<i>Ласло О. О.</i> Сучасний стан впровадження еко-інновацій в аграрному секторі.....	81
<i>Міроєвська М. В.</i> Накопичення та зберігання енергії без надлишкової шкоди для екології.....	85
<i>Sova O.</i> The importance of ecological innovations in agriculture	87
<i>Стецюк О. П., Кириченко Л. П., Ратошнюк Т. М., Любченко В. В.</i> Основи органічного хмелярства.....	89

Сябро А. С.

Використання хелатних сполук мікроелементів у живленні
сільськогосподарських тварин як запорука збереження довкілля 92

Усата Н. В.

Впровадження еко-інновацій у сільськогосподарське виробництво 95

Шило Р. А.

Стратегічний розвиток енергоефективності та управлінням
технологічними процесами елеватора 97

3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕКО-ІННОВАЦІЙ У ВИРОБНИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Липій Є. А., Сьомич М. І.

Деякі особливості адміністративно-правового регулювання охорони
екологічних прав громадян..... 100

Писаренко В. В., Єрмак В. Є., Ноздрін І. І.

Маркетинговий аналіз перспектив органічного виробництва
сільськогосподарської продукції в Україні 102

Тригуб О. В., Куценко О. М., Маренич М. М., Ляшенко В. В.

Урожайність сортового матеріалу гречки в залежності від погодно-
кліматичних факторів 105

4. ОРГАНІЧНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ПРОДУКЦІЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ ЕКО-ІННОВАЦІЙ

Бабаєв І. О.

Переваги виробництва органічного борошна в Україні 109

Вернигора М. В., Черненко К. В.

Місце у продовольчому ланцюзі елементу з виробництва альтернативної
енергії..... 111

Зеленський А. В., Зеленський В. А.

Науково-методичні аспекти розвитку органічного виробництва..... 114

<i>Копитець Н. Г., Волошин В. М.</i> Особливості виробництва органічного м'яса	117
<i>Крушельницький М. В.</i> Органічне сільське господарство	121
<i>Махмудов Х. З., Мороз С. Е.</i> Проблеми і перспективи міжнародної торгівлі органічною агропродукцією	124
<i>Михайлова О. С., Писаренко С. В., Чухліб В. Є.</i> Сучасні вимоги до ведення еко-бізнесу	127
<i>Патика Н. І.</i> Розвиток виробництва органічної продукції як пріоритет забезпечення конкурентоспроможності сільського господарства України на світових ринках	130
<i>Ратошнюк Т. М., Ратошнюк В. І., Мартинюк М. А.</i> Ринок органічної продукції в Україні	132
<i>Саєнко О. П., Олексієнко О. В.</i> Державна підтримка виробництва органічної сільськогосподарської продукції.....	136
<i>Сало І. А.</i> Органічне виробництво плодів як перспектива інноваційного розвитку галузі садівництва	139
<i>Світлична А. В., Загребельна І. Л.</i> Виробництво органічної продукції в Україні	142
<i>Соломон Ю. В.</i> Органічна соя як перспективний напрям еко-інновацій	144
<i>Khomyuk I.</i> Ukraine and Belarus: perspectives or illusions about organic agricultural production?	147

5. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕКО-ІННОВАЦІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО

Баган Н. В.

Органічна сільськогосподарська продукція в сучасних аграрних підприємствах 150

Данілова Н. В., Ісаєва К. Л.

Вплив агрокліматичних умов на динаміку приростів агроекологічних категорій врожайності картоплі в Вінницькій області 153

Дем'яненко Н. В., Терещенко І. О., Яснолоб І. О.

Основні тенденції в сфері еко-інновацій в Україні 156

Зоря О. П., Яснолоб І. О.

Розвиток малих форм господарювання в аграрній сфері як напрям забезпечення конкурентоспроможності сільських територій 158

Зось-Кіор М. В., Ільїн В. Ю., Костельна Л. В.

Організація виробництва органічної сільськогосподарської продукції як перспективний напрям розвитку сільських територій 162

Іськова О. В., Сова О. Ю.

Проблеми та перспективи розвитку садівництва в Україні 164

Кальян О. С., Осташова В. О.

Окремі теоретико-правові питання загальних засад екологізації 168

Климчук О. В.

Пріоритетні засади виробництва біогазу в забезпеченні еко-інноваційного розвитку АПК 170

Коломієць Л. С., Чернишова Є. О.

Вирощування органічного насіння: законодавчі аспекти 173

Міроєвська М. В.

Перспективи сільського господарства в рамках концепції «зеленого» енергетичного переходу України 175

<i>Ніколайчук Т. О.</i> Франчайзинг, як інструмент еко-інновацій у царині сільськогосподарського виробництва.....	178
<i>Новоселець А. І., Мещеряков В. Є.</i> Енергосервісна компанія як дієвий спосіб підвищення енергоефективності сільського господарства України.....	181
<i>Радіонова Я. В., Березницький Є. В., Радіонов А. А.</i> Точне землеробство як напрям розвитку запровадження еко-інновацій сільськогосподарського виробництва.....	184
<i>Рибальченко А. М.</i> Особливості впровадження еко-інновацій в агропромислових підприємствах	187
<i>Сазонова Т. О., Руденко О. Г.</i> Еко-інновації як складова соціальної відповідальності підприємства....	189
<i>Севрюков В. В., Джуян В. О., Кибкало Н. В.</i> Методи обґрунтування рішень в управлінні земельними ресурсами в Україні та світі	192
<i>Солод О. В., Лисокобилка І. О., Циб А. С.</i> Реалізація функції мотивації в управлінні еколого-економічним розвитком підприємства	195
<i>Третяк Н. А., Сакаль О. В.</i> Капіталізація землекористування шляхом нетрадиційного еко- інноваційного сільськогосподарського виробництва в Україні.....	198
<i>Шульженко І. В.</i> Корпоративна соціальна відповідальність як напрям інноваційного розвитку аграрного підприємства	201

Рибальченко Анна Михайлівна

асистент

ORCID ID: 0000-0002-2308-7853

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕКО-ІННОВАЦІЙ В АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

На сьогоднішній день в аграрному секторі набуває поширення інноваційна стратегія довгострокового розвитку на засадах зрівноваженого розвитку (більш відома як стійкий розвиток (Sustainable development), яка є загальною концепцією щодо необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі. Ця концепція зумовлена виникненням нового виду інновацій – еко-інновації. До них належить виробництво екологічно чистої продукції, використання технологій – «дружніх» до довкілля, ресурсозберігаючих технологій виробництва, концепція управління «зелений офіс», концепція «еко-ефективності», модель «чисте виробництво», методи підвищення ресурсної продуктивності на основі концепції MIPS, новий системний екологічний дизайн і спеціальне маркування продукції, що забезпечують високий рівень екологічної безпеки виробництва, продукції та послуг при одночасному зміцненні конкурентних позицій бізнесу [1].

На впровадження еко-інновацій на підприємствах впливають різноманітні чинники, які одночасно як перешкоджають, так і сприяють їх розвитку, зокрема такі, як:

- організаційно-економічні: нестача інвестиційних ресурсів для фінансування інноваційних проектів, відсталість матеріальної і науково-технічної бази, відсутність резервних потужностей, домінування спрямованості економічних інтересів підприємця на звичайне виробництво;

- фінансово-кредитні: недоступність фінансових ресурсів, недосконалість системи оподаткування інноваційної діяльності, існуючі високі відрахування з фонду оплати праці;

- політико-правові: мінливість і нестабільність законодавчої бази, існування обмежень з боку податкового, патентно-ліцензійного законодавства;
- управлінські: недосконала структура управління, переважання вертикальних потоків інформації, орієнтація виробників на вже існуючі ринки та короткострокову окупність інвестицій, неузгодженість інтересів учасників інноваційних процесів;
- соціально-психологічні: страх і опір змінам, що можуть спричинити негативні наслідки для колективу підприємства, небажання змінювати існуючі способи виробництва, робочі місця, поведінку та традиції, невизначеність [2, 3].

Основними організаційними формами інноваційних установ в галузі АПК є навчальні агропромислові дослідницькі центри (співпраця навчальних закладів та агропромислових підприємств), агротехнопарки (територіальний науково-технічний комплекс зв'язаних єдиним інноваційним проектом наукових закладів та агропромислових підприємств), венчурні підприємства (спеціалізуються на розробці наукових ідей та їх втіленню в нові продукти). Але існує ряд проблем, які заважають інноваційним структурам досягти потрібних результатів. Основні з них:

- невідповідність системи координації та управління АПК у ринкових умовах (відірваність науково-дослідних установ від ринку, одноосібні дії інститутів та аграрних підприємств); неузгодженість державних та інших економічних форм і механізмів управління інноваційним процесами;
- недостатня кількість чи відсутність фінансових інститутів, відсутність законодавчої бази, яка регламентує і стимулює діяльність інноваційних підприємств; застаріла матеріально-технічна база науково-дослідних установ;
- недостатня інформованість вчених, неможливість їх виїзду на кращі підприємства України і світу за обміном досвідом; відсутність спеціалістів у галузі інноваційного менеджменту [4].

Ефективність інновацій в аграрному секторі залежить від системи показників технологічної, економічної, соціальної та екологічної ефективності. Такий підхід гарантуватиме аграрному підприємству постійне отримання вичерпної інформації про стан інноваційних процесів.

Застосування еко-інновацій в аграрному секторі, які дають змогу краще використовувати первинні природні ресурси, безумовно, поліпшить екологічну ситуацію у сільських регіонах, сприятиме формуванню стійких мережевих структур з підтримки й просування передового досвіду в галузі еко-ефективності, збереженню і створенню нових робочих місць, підвищенню якості життя населення. За умов глобалізації економічних процесів, важливими напрямками розвитку інноваційної діяльності в АПК є застосування як об'єкту інновацій, енерго- та ресурсозберігаючих технологій.

Бібліографічний список

1. Рибіна Л. О. Екологічні аспекти інноваційного розвитку АПК. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. 2009. № 2. С. 78–83.
2. Полегенька М. А. Особливості інноваційної діяльності в агропромислових підприємствах України. *Агросвіт*. 2017. № 6. С. 49–54.
3. Скороход І.С., Ребрина Н. Г. Дослідження факторів впливу на еко-інноваційну діяльність підприємств в умовах транскордонного співробітництва. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2014. Вип. 2 (106). С. 264–273.
4. Височан О. С. Наукові підходи до визначення понять «Інновації» та «Інноваційна діяльність» у сільському господарстві. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. № 2. С. 101–104.

Сазонова Тетяна Олександрівна

канд. екон. наук, доцент

Руденко Олег Григорович

здобувач вищої освіти ступеня доктор філософії

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

ЕКО-ІННОВАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних кризових умовах для забезпечення виживання та подальшого зростання підприємств, інновації мають розглядатися як обов'язкова та природна умова функціонування сьогодення. Економічна криза наразі доповнюється й екологічною: змінюється клімат, що зумовлює, зокрема,